

Espurna n°88

Ref: [SIF 16/0715]

Setembre 2016

**Butlletí informatiu
de Prevenció
d'Incendis
Forestals**

Per

Unitat Tècnica 902

Secció de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDICE

Claus del mes.....	2
Dades Estadístiques.....	6
Valors Acumulats	6
Comparació amb els valors mitjans.....	7
Evolució mensual: nombre.....	8
Evolució mensual: superfície afectada.....	10
Anàlisi de les causes	12
Relació completa d'incendis en el període	13
Notícies i Divulgació.....	15
Incendis rellevants.....	15

Foto portada: Regeneració natural després de l'incendi de Carcaixent del mes de juny de 2016. Es pot observar com les primeres espècies a rebrotar han estat principalment el margalló (*Chamaerops humilis*), la coscolla (*Quercus coccifera*) i el llentiscle (*Pistacia lentiscus*). Font: UT-902.

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

CLAUS DEL MES¹

El mes de setembre de 2016 ha estat **molt càlid** pel que fa a temperatura a la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana ha estat de 21,8°C, que és **1,1°C més alta** que la de la climatologia de referència (20,7°C).

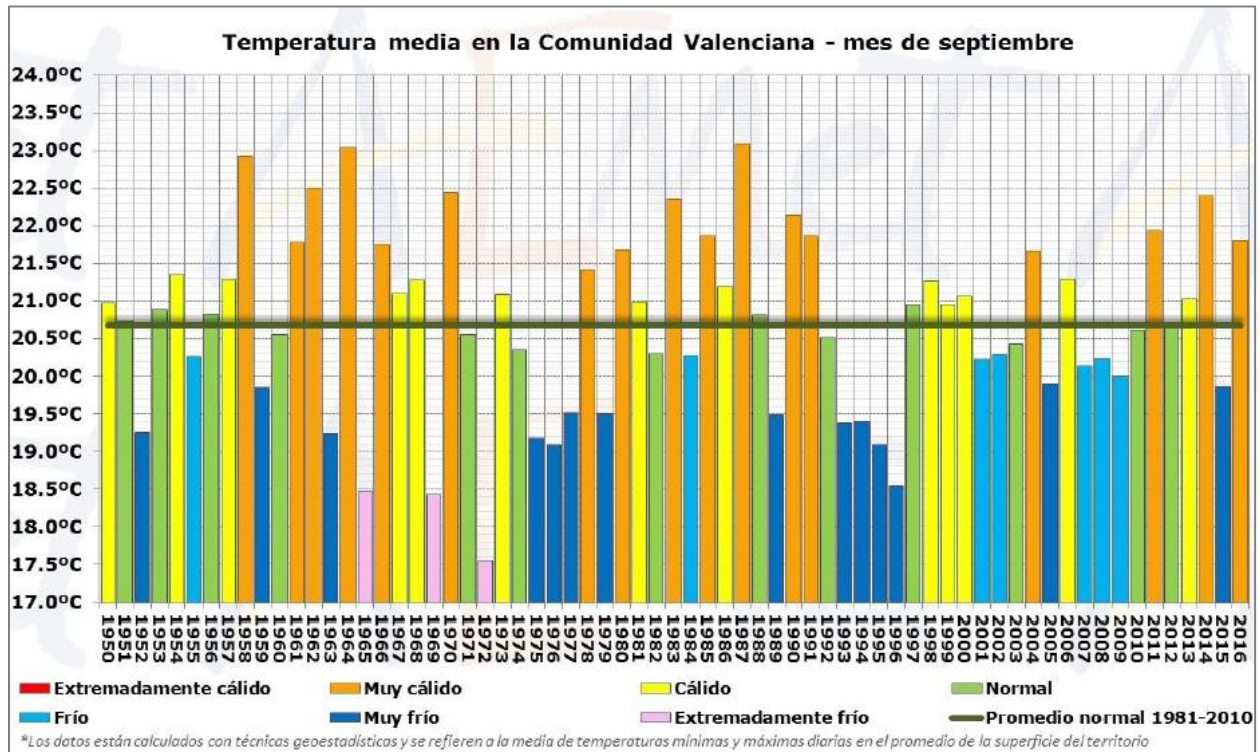

Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos de setembre a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie.

El mes de setembre va ser molt variable, amb molta calor al principi i ambient fresc a meitat de mes, per finalitzar amb temperatures properes als valors normals en els últims 10 dies. El 4 i el 5 van ser els més càlids de l'any 2016 a la Comunitat, amb registres de temperatura màxima desconeguts en la sèrie climàtica en un mes de setembre. El dia 5 va ser el més càlid en un mes de setembre des d'almenys 1950, i l'onzè més càlid des de l'1 de gener de 1950, incloent per tant també els registres de tots els dies de juliol i agost. Aquest dia es van superar els 42°C en moltes localitats de la meitat sud: 43,6°C a Xàtiva, 42,9°C a Oriola, 42,7°C a Carcaixent, 42,6°C a Novelda i 42,5°C a Villena, per posar uns exemples. Després de la calor de la primera desena del mes, es va anar produint un descens continuat de temperatura, que va ser brusc el dia 12, de manera que els dies centrals de setembre van ser en general frescos.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

Pel que fa a les precipitacions, la quantitat mitjana del mes de setembre ha estat de 32,7 l/m², que és **quasi un 50% inferior** a la mitjana climàtic del període 1981-2010 (61,3 l/m²), la qual cosa qualifica el mes com **sec**.

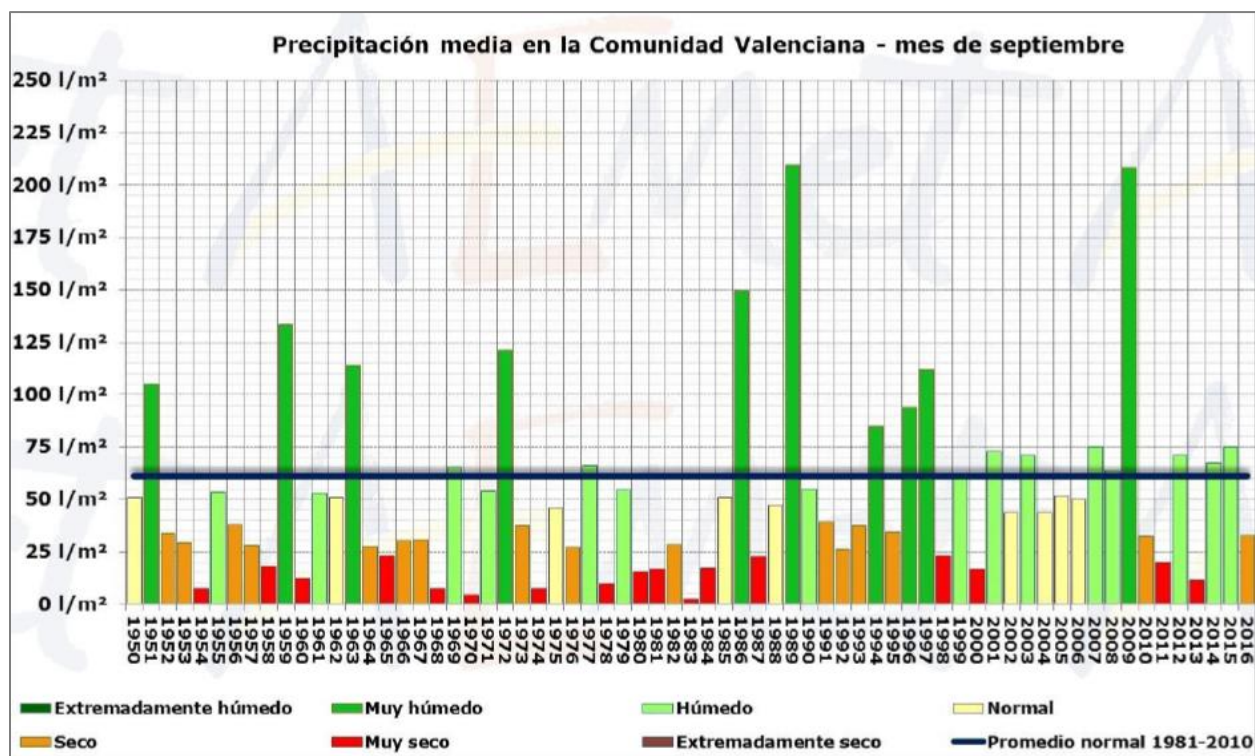

Figura 2. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana durant el mes de setembre, enfront de la mitjana de la sèrie.

A la segona meitat del mes de setembre les tempestes han estat abundants, però aquestes han estat més espectaculars que efectives pel que fa a precipitació. En total s'han registrat més de 13.000 llamps dins el territori, més de 18.000 si s'inclouen els registrats en aigües costaneres, però aquesta activitat, que és superior a la mitjana dels 10 últims anys, no ha estat suficient perquè la precipitació mitjana equilibri a la de la mitjana climàtica. Al sud d'Alacant l'activitat tempestuosa ha estat nul·la, d'aquí l'escassa precipitació acumulada en aquest mes a les comarques del sud. Les quantitats més altes de precipitació s'han registrat a l'interior nord de Castelló (Sant Mateu, 114,0 l/m²; Vilafranca, 100,3 l/m²), mentre que en observatoris del sud d'Alacant, com Elx, l'acumulat ha estat de 0,4 l/m²; a l'Aeroport d'Alacant/Elx s'han acumulat 1,2 l/m²; a Novelda 2,5 l/m²; a Santa Pola 2,7 l/m² i 4,4 l/m² a Alacant.

Pel que fa a l'anàlisi de l'any hidrològic, ja tancat al setembre, aquest ha resultat ser **extremadament sec** a la Comunitat Valenciana. La precipitació mitjana a la superfície del territori entre l'1 d'octubre de 2015 i el 20 de setembre de 2016 ha estat de **277,1 l/m²**, que és poc més de la meitat del que es considera normal en aquests dotze mesos, (507,8 l/m²). El **dèficit mitjà de precipitació és, per**

tant, del 45%. És el segon any hidrològic més sec de la sèrie, superant per poc els registres del mateix període de l'any hidrològic 2013-2014, fa dos anys, que fins ara és el més sec des d'almenys 1950. L'any hidrològic va començar amb pluges molt properes als valors normals, i fins i tot amb el temporal del 2 de novembre de 2015 va arribar a tenir superàvit en l'inici, però a partir del 3 de novembre les precipitacions van cessar quasi en sec fins a la primavera, i tot i que aquesta estació va tenir un caràcter proper al normal, amb el caràcter molt sec de l'estiu, el dèficit s'ha generalitzat a tot el territori.

Com sol passar a la Comunitat Valenciana, les precipitacions han estat molt desigualment repartides. A Alacant, la precipitació acumulada en gran part de la província és inferior a 200 l/m² enfront de una mica més de 400 l/m² en estacions de l'interior de Castelló, però que també en aquest cas són notablement inferiors als valors normals. Tot el territori està en dèficit pluviomètric en aquests 12 mesos. En gran part del litoral i del nord d'Alacant i sud de València, ha plogut menys de la meitat del que sol ser normal en un any hidrològic, com es pot veure en el segon mapa de la Figura 3.

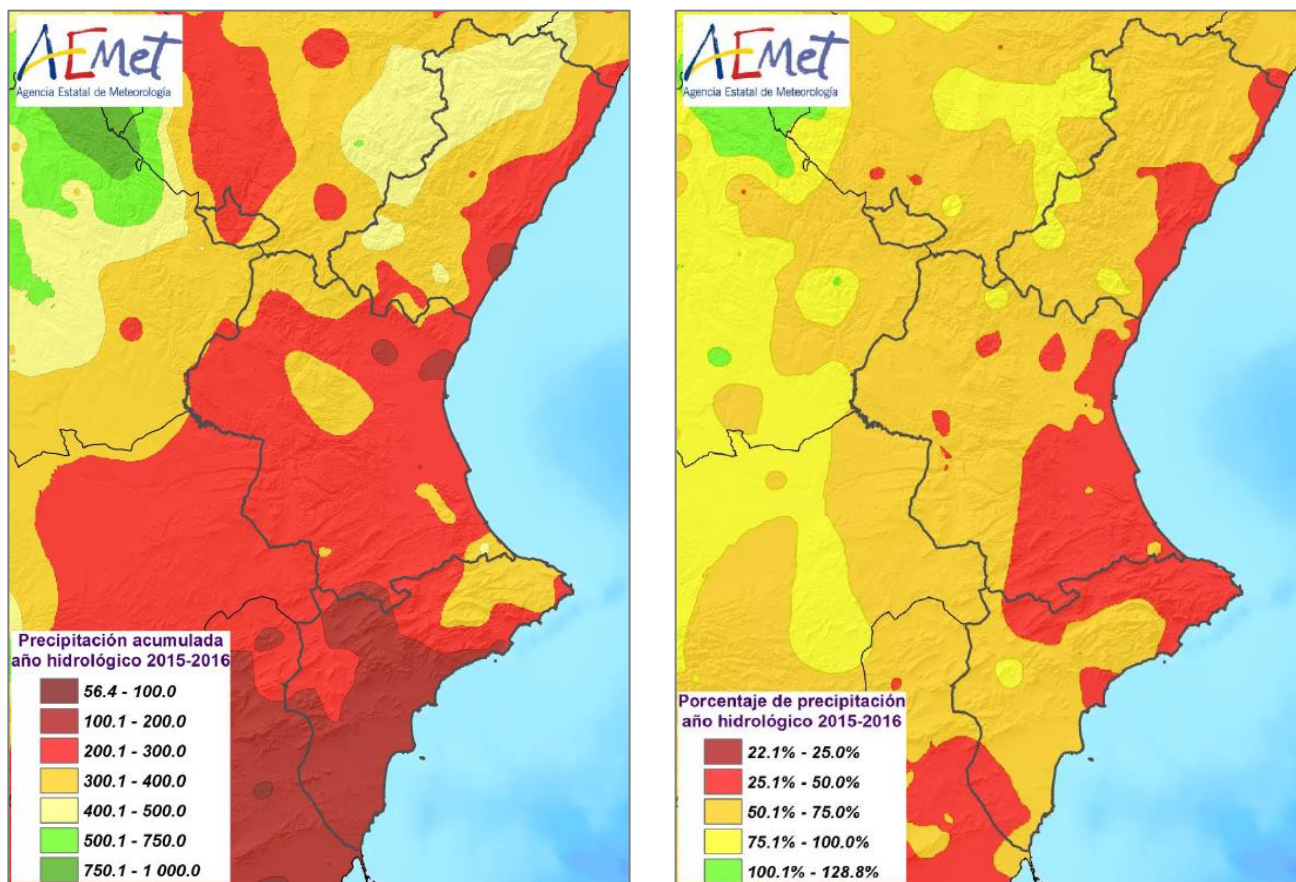

Figura 3. Precipitació acumulada durant tot l'any hidrològic i percentatge de precipitació acumulada a la Comunitat Valenciana, en relació al que seria normal.

A continuació s'adjunta una taula amb l'estadística de precipitació en la mitjana de cada comarca; l'acumulat mig des de l'1 d'octubre i fins al 20 de setembre, la que seria la quantitat normal, i l'anomalia (% de dèficit), ordenats de major a menor dèficit.

Comarca	2016	Normal	Anomalia
La Ribera Baixa	235.5	629.7	-63%
La Vall d'Albaida	230.6	608.6	-62%
La Safor	291.2	761.8	-62%
El Comtat	274.0	678.9	-60%
La Marina Alta	327.0	762.3	-57%
L'Horta Nord	195.0	434.6	-55%
La Ribera Alta	263.0	580.1	-55%
La Costera	251.4	553.8	-55%
València (València)	228.0	496.2	-54%
La Plana Alta	256.7	539.5	-52%
L'Alcoià	207.6	426.9	-51%
L'Horta Sud	255.3	514.5	-50%
La Canal de Navarrés	276.2	547.5	-50%
La Vega Baja (El Baix Segura)	149.8	296.9	-50%
L'Horta Oest	240.5	465.2	-48%
L'Alacantí	169.2	318.9	-47%
El Camp de Turia	236.2	440.3	-46%
El Camp de Morvedre	261.8	486.5	-46%
La Marina Baixa	257.2	474.4	-46%
El Baix Maestrat	347.1	630.0	-45%
El Valle de Cofrentes-Ayora (La Vall de Cofrentes-Aiora)	250.3	450.7	-44%
L'Alt Vinalopó	194.9	349.0	-44%
La Plana Baixa	300.0	517.7	-42%
La Hoya de Buñol (La Foia de Bunyol)	313.8	540.8	-42%
L'Alcalatén	347.1	577.6	-40%
La Plana de Utiel-Requena	270.3	448.4	-40%
El Baix Vinalopó	168.4	278.1	-39%
L'Alt Maestrat	402.3	649.3	-38%
La Serranía (Els Serrans)	301.7	479.4	-37%
El Rincón de Ademuz (El Racó d'Ademús)	299.2	469.9	-36%
El Vinalopó Mitjà (El Vinalopó Medio)	195.3	296.8	-34%
El Alto Palancia (L'Alt Palància)	344.2	520.8	-34%
Els Ports	427.5	614.9	-30%
El Alto Mijares (L'Alt Millars)	397.0	551.8	-28%

Pel que fa a incendis forestals, s'han comptabilitzat per al mes de setembre un total de **55 incendis**, valor per dalt de la mitjana (42 incendis), amb una superfície forestal afectada de **1.195,37 ha** (valor un poc per baix de la mitjana mensual, que està en 1.243,78 ha).²

² Les dades són provisionals. Qualsevol variació en el càlcul es veurà reflectida en el següent número del butlletí.

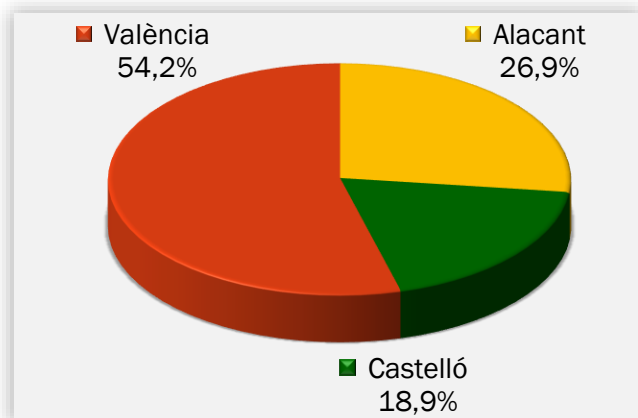
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

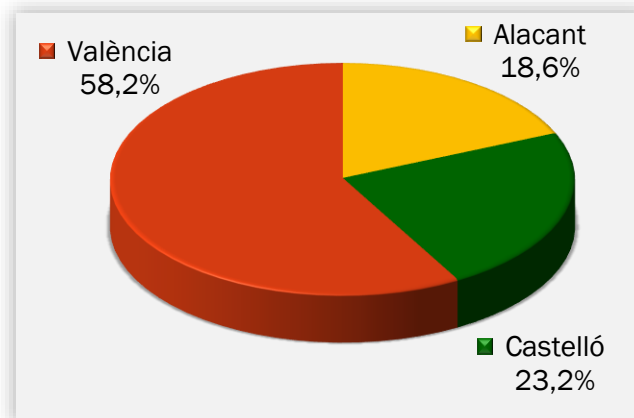
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2016 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	87	15,27	722,13	737,40	529,64	1.267,05
Castelló	61	8,04	117,03	125,07	1.448,64	1.573,70
València	175	39,04	3.474,21	3.513,24	441,46	3.954,71
Total	323	62,35	4.313,37	4.375,72	2.419,74	6.795,46

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge

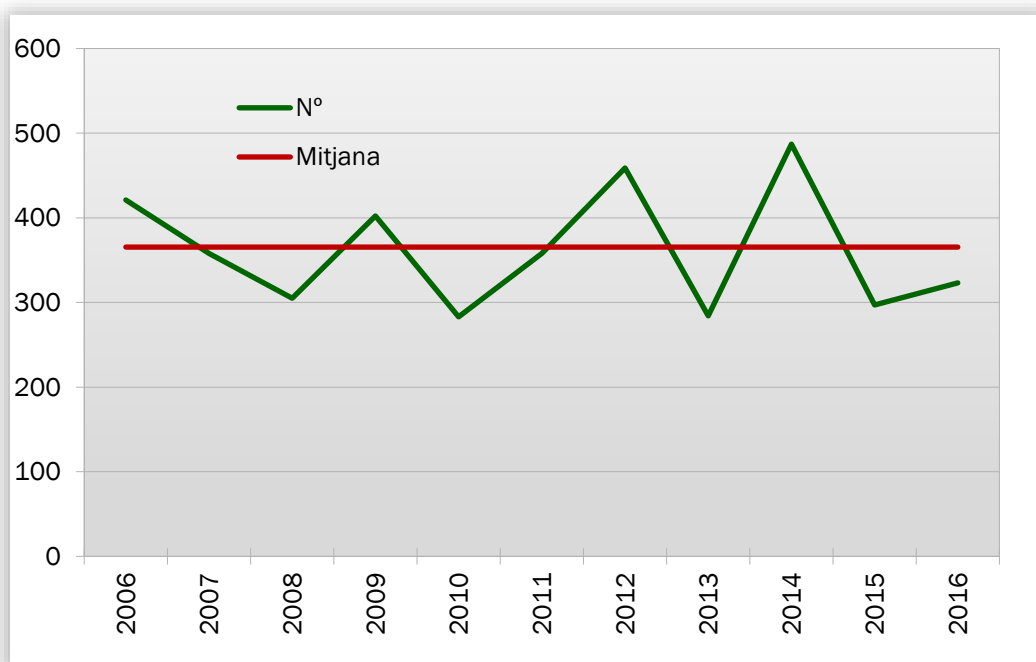
La província de València és la que porta registrats més incendis, seguida de la d'Alacant i Castelló. Pel que fa a la superfície, la major part correspon també a la província de València amb el 58,2%. La de Castelló suma el 23,2%, mentre que la d'Alacant acumula el 18,6% del total.

COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

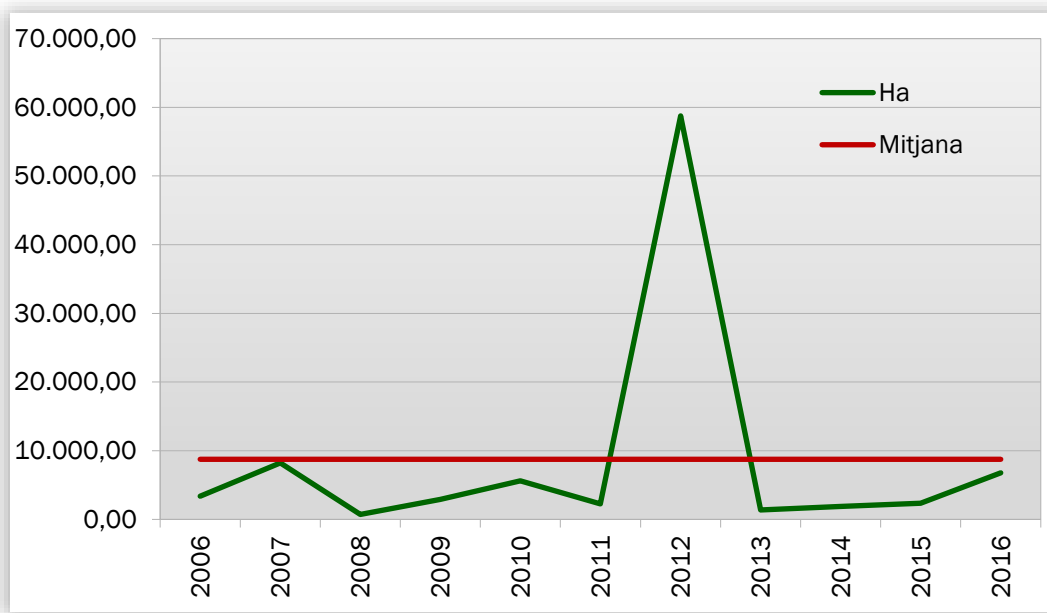
Els valors acumulats a 30 de setembre que es detallen a la taula 2 reflecteixen que s'han produït 323 incendis, valor per baix de la mitjana, que està en 365 incendis. D'altra banda la superfície afectada acumulada (6.795,46 ha), també està per baix de la mitjana, que resulta ser de 8.750,24 ha.

Any	Nº	Superfície
2006	421	3.377,06
2007	358	8.212,58
2008	305	722,24
2009	402	2.920,93
2010	283	5.632,61
2011	358	2.280,14
2012	459	58.746,78
2013	284	1.351,95
2014	487	1.889,32
2015	297	2.368,77
2016	323	6.795,46

Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat

Gràfic 3: Evolució nº d'incendis en comparació amb el valor mitjà

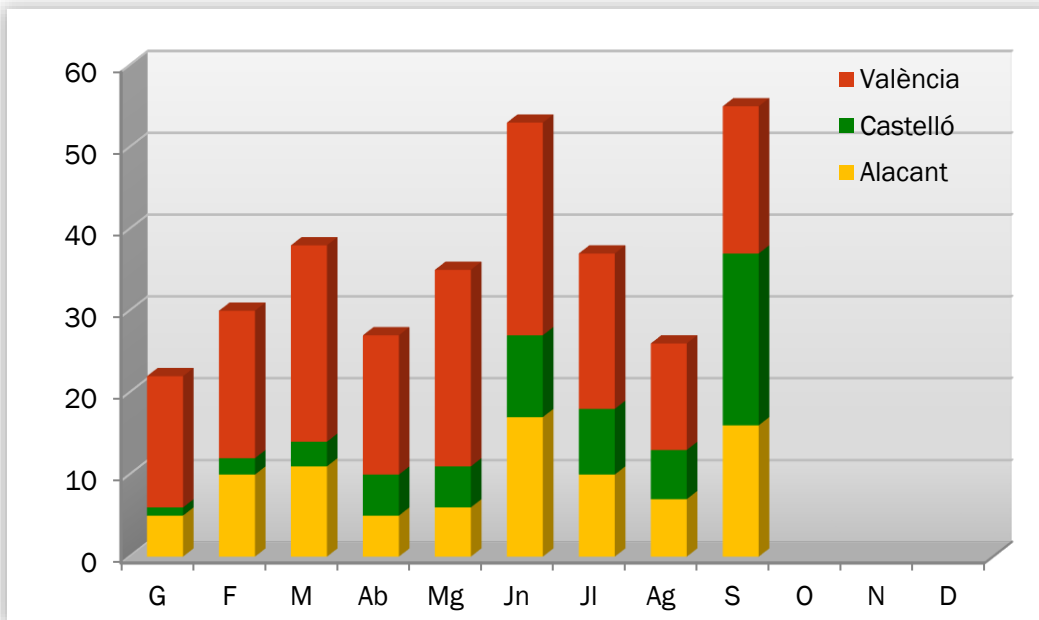
Gràfic 4: Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dos diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

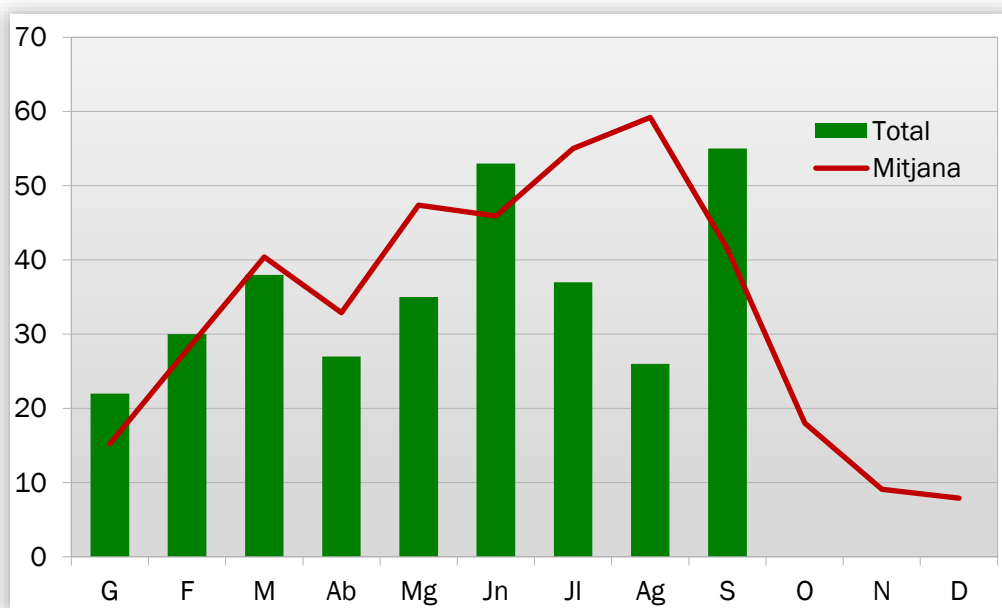
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	5	1	16	22
Febrer	10	2	18	30
Març	11	3	24	38
Abril	5	5	17	27
Maig	6	5	24	35
Juny	17	10	26	53
Juliol	10	8	19	37
Agost	7	6	13	26
Setembre	16	21	18	55
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	87	61	175	323

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2016)

Gràfic 5: Nombre d'incendis per mesos i províncies

Durant el mes de setembre s'han registrat 16 incendis a la província d'Alacant, 21 a la de Castelló i 18 a la de València. Com ja s'ha comentat, el global està per dalt de la mitjana dels mesos de setembre (42 incendis).

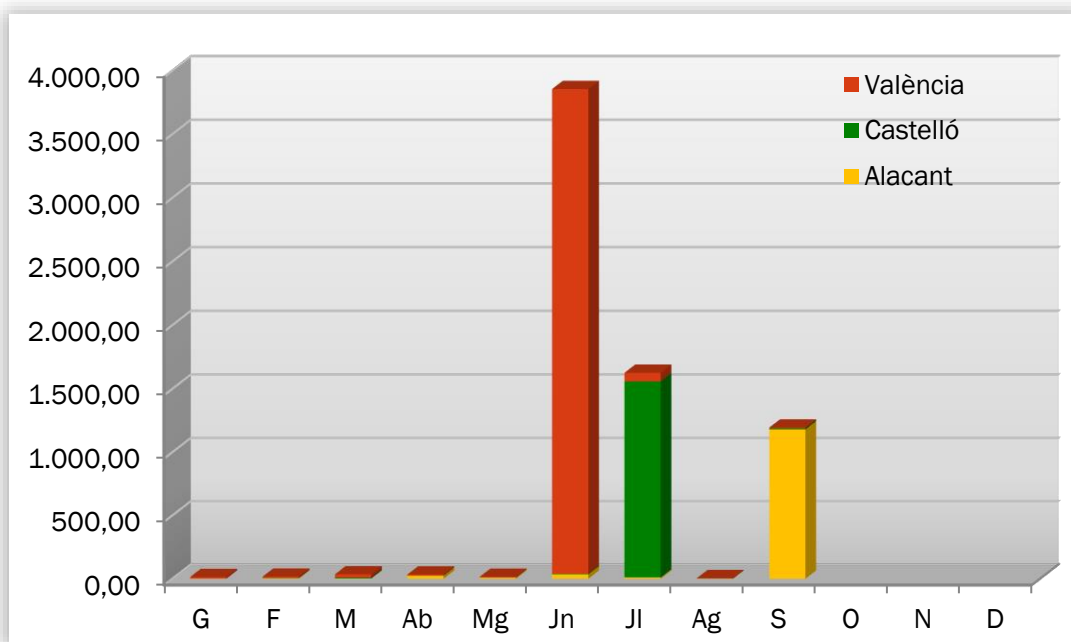
Gràfic 6: Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFICIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

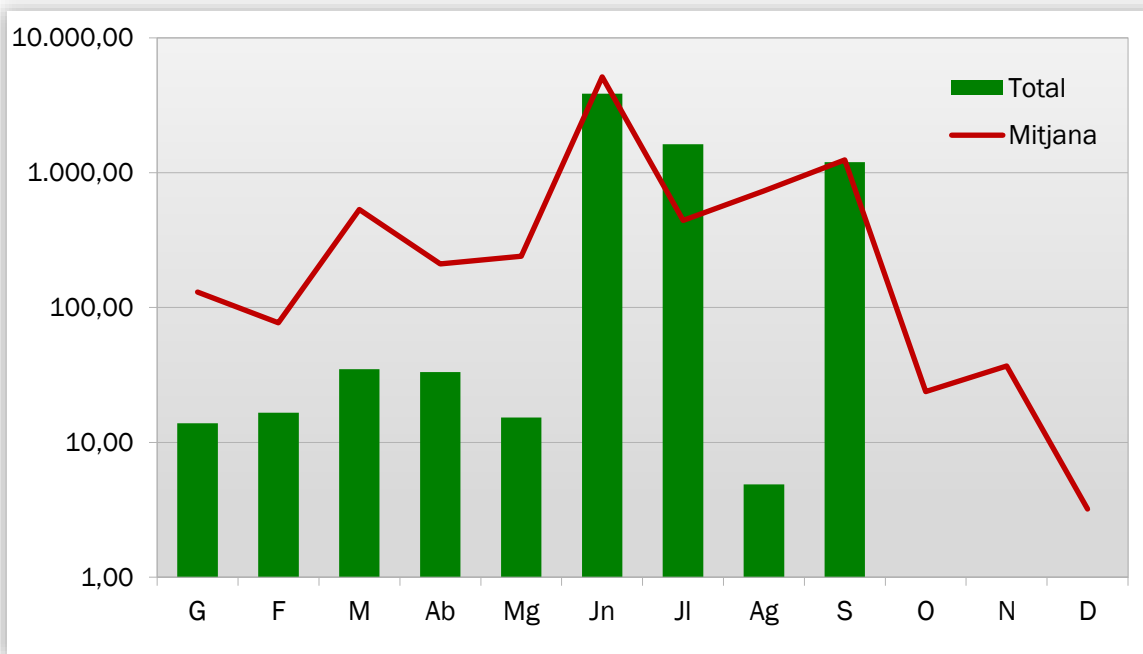
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	0,82	0,01	13,04	13,87
Febrer	4,01	1,81	10,79	16,60
Març	2,01	7,15	25,67	34,83
Abril	23,82	0,96	8,37	33,14
Maig	8,89	0,27	6,13	15,28
Juny	34,81	5,03	3.815,27	3.855,10
Juliol	10,21	1.549,12	67,06	1.626,39
Agost	1,10	0,98	2,79	4,87
Setembre	1.181,39	8,39	5,59	1.195,37
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	1.267,05	1.573,70	3.954,71	6.795,46

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2016)

Gràfic 7: Superfície afectada per mesos i províncies

Durant el mes de setembre de 2016 s'han vist afectades per incendis 1.181,39 ha de terreny forestal a la província d'Alacant, i només 8,39 ha a la de Castelló i 5,59 ha a la de València. La superfície total està un poc per baix de la mitjana de l'últim decenni en els mesos de setembre (1.243,78 ha).

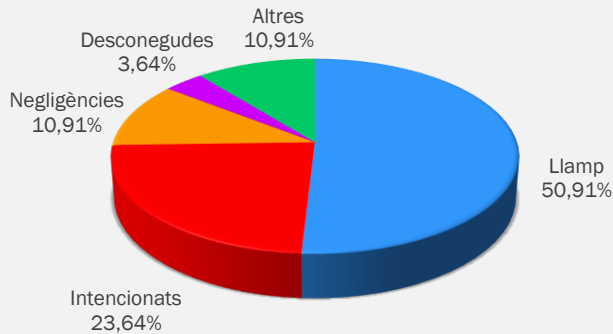

Gràfic 8: Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

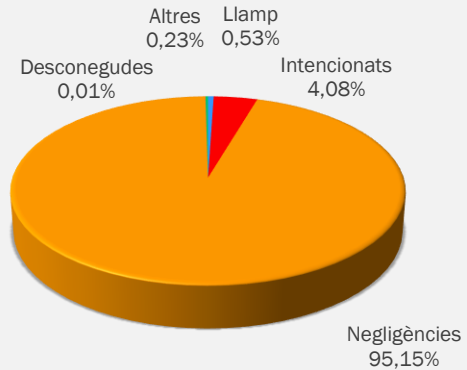
ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en nombre i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana, tant per al mes de setembre com per a l'acumulat del 2016.

Comunitat Valenciana. Setembre 2015

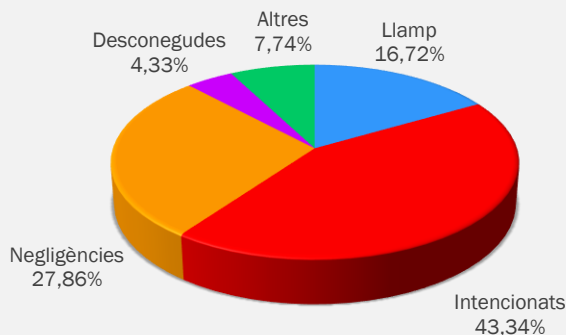
Gràfic 9: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa

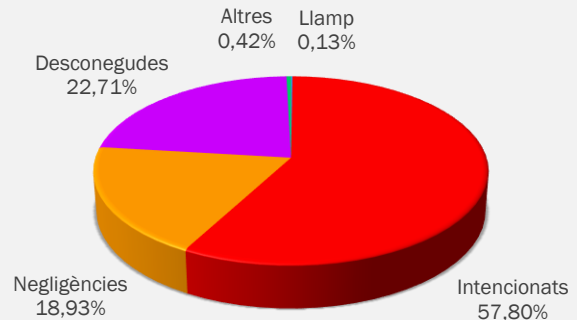
Gràfic 10: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa

Al mes de setembre s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 28 incendis per llamp, 13 intencionats, 6 per negligències, 6 per altres causes, i 2 per causes desconegudes/en investigació. Els incendis per llamp van afectar a 6,34 ha de terreny forestal, els intencionats a 48,77 ha, els causats per negligències a 1.137,38 ha, els d'altres causes a 2,73 ha, i els de causes desconegudes/en investigació a 0,16 ha.

Comunitat Valenciana. Any 2016

Gràfic 11: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2016

Gràfic 12: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2016

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
02-set-16	Simat de la Valldigna	0,1500	1	Palomara	VALÈNCIA
03-set-16	L'Orxa/Lorcha	1,1000	1	Parats	ALACANT
03-set-16	Bolulla	0,7500	1	Folleta del Molí-Tossal	ALACANT
04-set-16	Moixent/Mogente	3,0000	1	Casa Nova	VALÈNCIA
04-set-16	Bolulla	447,3000	2	El Tossal	ALACANT
04-set-16	El Poble Nou de Benitatxell/Benitachell	689,3000	2	Cumbres del Sol	ALACANT
04-set-16	Càrcer	0,5500	1	El Pastorcillo	VALÈNCIA
05-set-16	Bolulla	0,0025	4	Foyeta del Molí- Tossal	ALACANT
06-set-16	Xàbia/Jávea	0,5000	4	Ramblars-Riu Gorgos	ALACANT
06-set-16	Callosa d'en Sarrià	2,0000	1	Riu Algar	ALACANT
06-set-16	Almenara	0,0050	3	La Pinaeta	CASTELLÓ
08-set-16	Llíber	0,3000	1	Morterets	ALACANT
08-set-16	Pedreguer	0,1500	1	Corral de la Mata	ALACANT
08-set-16	Moixent/Mogente	0,1500	3	Bco. Vahillo	VALÈNCIA
09-set-16	Benidorm	0,0050	2	Racó de Loix	ALACANT
10-set-16	La Serratella	0,0003	0	Carrascal	CASTELLÓ
10-set-16	Benicarló	0,6000	2	Riu Sec	CASTELLÓ
10-set-16	Vistabella del Maestrat	0,5000	0	Serra del Boi	CASTELLÓ
10-set-16	La Serratella	0,0020	0	Tossal del Gros	CASTELLÓ
10-set-16	Orihuela	0,0160	4	Finca Campoamor	ALACANT
10-set-16	Penàguila	0,1600	1	Puerta	ALACANT
10-set-16	Vilafamés	0,0005	0	Estepar	CASTELLÓ
10-set-16	Gaibiel	1,6000	0	La Carrasca	CASTELLÓ
11-set-16	L'Alcora/Alcora	0,0250	0	Urbanización El Pantano	CASTELLÓ
11-set-16	Algimia de Almonacid	0,0045	0	Pascual	CASTELLÓ
12-set-16	Penàguila	0,0100	4	Barranco río Frainos	ALACANT
12-set-16	Torreblanca	2,0000	4	Fondó l'Anoger	CASTELLÓ
13-set-16	Sagunt/Sagunto	0,0150	0	El Rubio	VALÈNCIA
13-set-16	Llíber	0,2000	4	Mequinença	ALACANT
13-set-16	Manises	0,0500	2	Río Túria	VALÈNCIA
14-set-16	Cabanes	0,0150	0	Canelles	CASTELLÓ
14-set-16	La Salzadella	0,1100	0	Serra de S. Jose-Bovalar	CASTELLÓ

14-set-16	Borriol	0,0030	0	Pedra Felip	CASTELLÓ
14-set-16	Vilafamés	0,0020	0	Bco. Centenar	CASTELLÓ
14-set-16	Alcalà de Xivert	0,0001	0	Ametler	CASTELLÓ
14-set-16	Benasau	39,6000	1	Serrela	ALACANT
17-set-16	Montroi/Montroy	0,1200	2	Cañada Oliva	VALÈNCIA
19-set-16	La Pobla Llarga	0,1200	1	La Serratella	VALÈNCIA
19-set-16	Algemesí	0,8000	1	La Foia	VALÈNCIA
20-set-16	Relleu	0,0010	0	Bortolons- Foyetadel Molí-Tossal	ALACANT
23-set-16	Castellón de la Plana/Castelló	0,0015	0	Bovalar	CASTELLÓ
23-set-16	Villanueva de Castellón	0,0900	1	Bosch	VALÈNCIA
23-set-16	Atzeneta del Maestrat	1,500	0	Les Rivals	CASTELLÓ
23-set-16	Benafigos	0,010	0	Mas de Marín	CASTELLÓ
23-set-16	Atzeneta del Maestrat	1,500	0	Mangranar	CASTELLÓ
23-set-16	Peñíscola	0,007	0	Font Nova	CASTELLÓ
23-set-16	Villahermosa del Río	0,500	0	El Altís	CASTELLÓ
24-set-16	Gestaltar	0,020	0	Hondo del Navazo	VALÈNCIA
24-set-16	Requena	0,500	0	Aldea El Matutano	VALÈNCIA
24-set-16	Requena	0,002	0	Mirador de Requena	VALÈNCIA
24-set-16	Andilla	0,004	0	Loma de Lázaro	VALÈNCIA
24-set-16	Simat de la Valldigna	0,003	0	Montanyeta dels Cristalets	VALÈNCIA
24-set-16	Navarrés	0,000	0	El Porre	VALÈNCIA
24-set-16	Benagéber	0,003	0	Las Cabezuelas	VALÈNCIA
24-set-16	Requena	0,015	0	Barranco del Hornillo	VALÈNCIA

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligència
- (3) Desconeixuda/Investigació
- (4) Altres

INCENDIS RELLEVANTS

Durant el mes de setembre de 2016 van tenir lloc dos incendis d'especial rellevància en la província d'Alacant, el del Poble Nou de Benitatxell, que va començar el dia 4 i va cremar 689,3 ha de terreny forestal, i el de Bolulla que es va iniciar també el dia 4 i va cremar 447,3 ha de terreny forestal. L'inici i desenvolupament dels dos incendis es va donar amb la circumstància d'haver estat els dies més càlids de l'any, tal com s'ha comentat anteriorment en l'apartat de "Claus del mes".

- Incendi del Poble Nou de Benitatxell (04/09/2016):

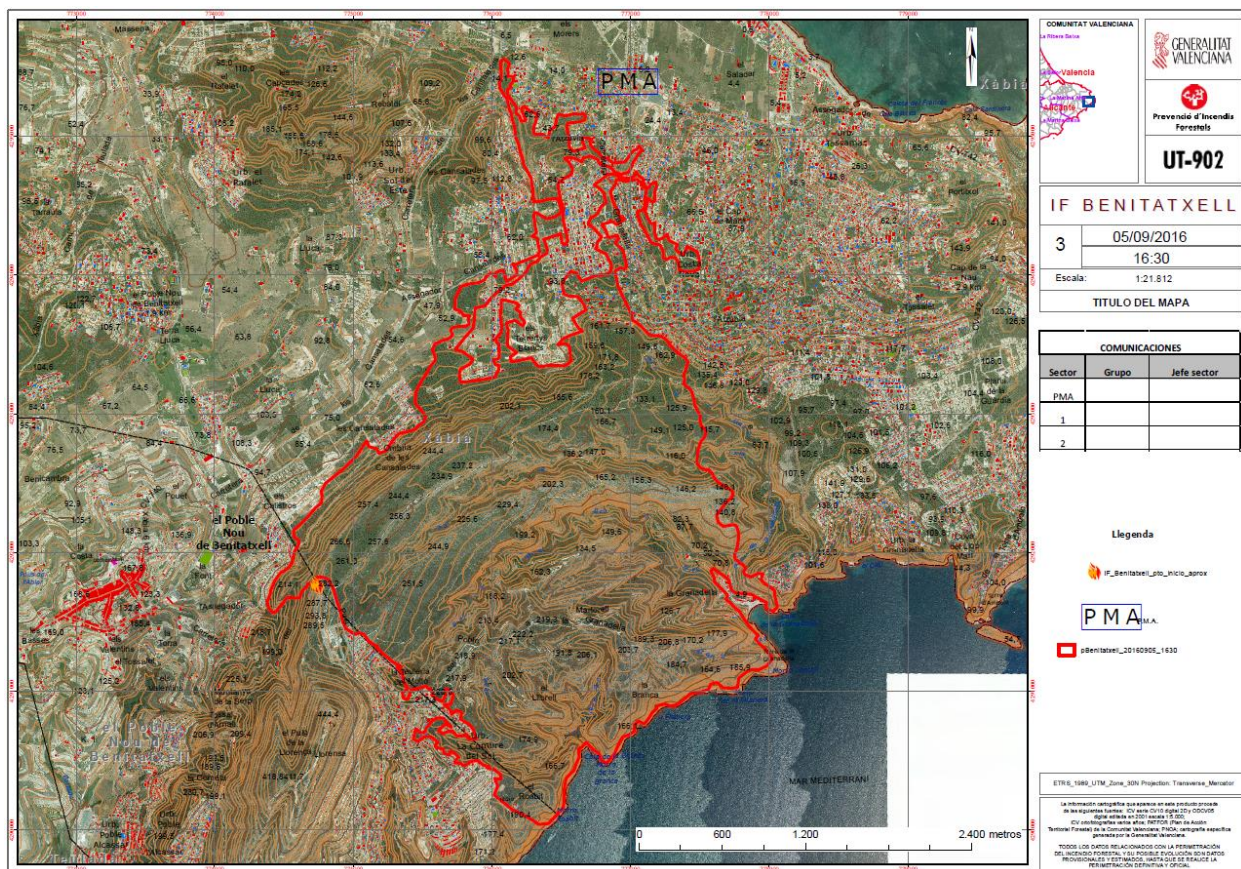

Figura 4. Mapa del perímetre provisional de l'incendi del Poble Nou de Benitatxell. Elaboració pròpia UT-902

▪ Incendi de Bolulla (04/09/2016):

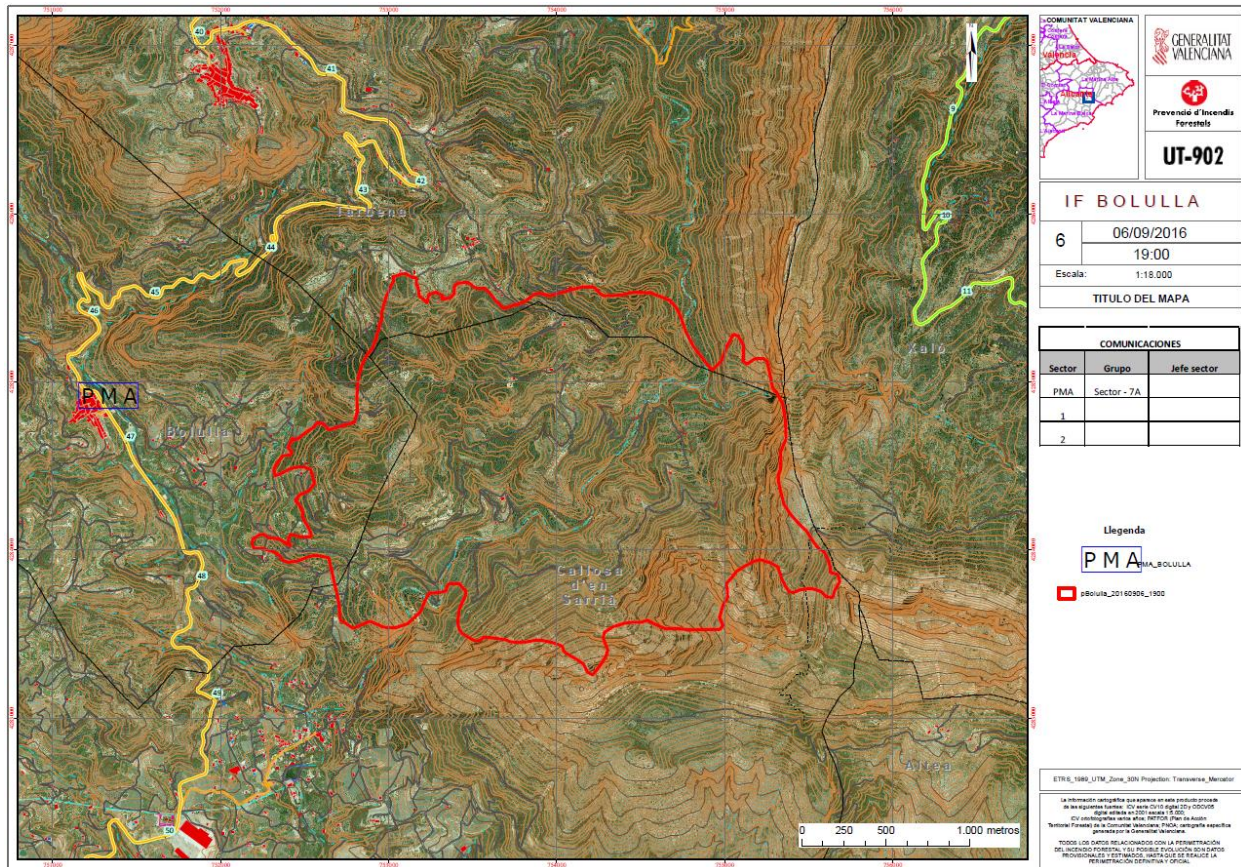

Figura 5. Mapa del perímetre provisional de l'incendi de Bolulla. Elaboració pròpia UT-902